

**POSTANOWIENIE Z DNIA 9 SIERPNI 2002 R.
WO 12/02**

Treść art. 540 k.p.k. wyklucza możliwość wznowienia postępowania na podstawie przesłanki, o której mowa w art. 440 k.p.k., tj. „rażącej niesprawiedliwości” prawomocnego orzeczenia.

Przewodniczący: Prezes SN gen. dyw. J. Godyń.

Sędziowie SN: płk A. Kapłon (sprawozdawca), płk S. Kosmal.

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk S. Gorzkiewicz.

Sąd Najwyższy w sprawie Józefa J., skazanego za popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. – dwukrotnie, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 9 sierpnia 2002 r. wniosku obrońcy Józefa J. o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w L. z dnia 28 lutego 2002 r., zmienionym częściowo wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 maja 2002 r.

oddalił wniosek o wznowienie postępowania, a kosztami tego postępowania obciążył skazanego Józefa J.

Uzasadnienie:

Wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w L. z dnia 28 lutego 2002 r. Józef J. został uznany za winnego tego, że w dniach 19 lutego 2001 r. i 30 lipca 2001 r. dopuścił się dwóch przestępstw w ten sposób, że działając w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przez wprowadzenie w błąd doprowadził organ finansowy Jednostki Wojskowej w L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że złożył dowódcy tej jednostki dwa wnioski o przyznanie mu dofinansowania do zorganizowanego wypoczynku jego dzieci Marcina, Żanety i Eweliny, dołączając do nich jako autentyczne podrobione dowody wpłaty do Biura Turystycznego mieszczącego się w L., o numerze 371/2001 z dnia 26 stycznia 2001 r. na kwotę 2 600 złotych i innego Biura Turystycznego mieszczącego się w L., o numerze 473/01 z dnia 2 lipca 2001 r. na kwotę 2 658 złotych, w następstwie czego w dniu 23 lutego 2001 r. otrzymał nienależne mu dofinansowanie w kwocie 1 950 złotych, w dniu zaś 6 sierpnia 2001 r. w kwocie 2 037,80 złotych,

tj. popełnienia przestępstw określonych w art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – dwukrotnie, za co skazany został na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, z orzeczeniem 150 stawek dziennych grzywny, przy określeniu wysokości jednej stawki na 30 złotych.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu sprawy z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Józefa J., wyrokiem z dnia 17 maja 2002 r. zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do tego oskarżonego przez orzeczenie w

miejsce orzeczonej kary grzywny, 75 stawek dziennych, po 20 złotych każda.

Obecnie obrońca Józefa J. złożył wniosek o wznowienie zakończonego prawomocnie powołanymi wyrokami postępowania karnego i uchylenie tych wyroków oraz przekazanie sprawy tego oskarżonego do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w L.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie jest zasadny nawet w części.

Co do powołanej przez autora wniosku podstawy wznowienia z art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k., co zostało rozwinięte w uzasadnieniu wniosku, to jest oczywiste, iż kwestionowane są ustalenia faktyczne dotyczące okresu między przestępstwami, a w konsekwencji przyjęty przez oba sądy ciąg przestępstw i zastosowanie przy wymiarze kary art. 91 § 1 k.k.

We wniosku i jego uzasadnieniu nie ma natomiast ani słowa o nowych faktach i dowodach w tej kwestii. Samo zaś kwestionowanie ustaleń faktycznych, bez przytoczenia wspomnianych faktów i dowodów, nie może być uznane za podstawę wznowienia postępowania.

Zupełnym nieporozumieniem jest powoływanie się w uzasadnieniu wniosku na „pojednanie się z pokrzywdzonym”. Ponieważ autor wniosku owego poglądu bliżej nie precyzuje, można jedynie przypuszczać, iż chodzi tu o instytucję pojednania przewidzianą w art. 489 – 492 k.p.k. w postępowaniu z oskarżenia prywatnego.

W niniejszej sprawie pokrzywdzonym jest tylko Skarb Państwa, reprezentowany przez jednostkę wojskową.

Z uzasadnienia wniosku zdaje się jednak wynikać jednoznacznie, iż jego autor główny nacisk położył na powołany art. 440 k.p.k., wywodząc, iż prawomocny wyrok sądowy jest dotknięty wadą w postaci rażącej niesprawiedliwości. Powołuje się przy tym na dwa orzeczenia Sądu Najwyższego, a to wyrok z dnia 20 sierpnia 1992 r., WO 119/92 (OSP 1993, z. 7–8, poz. 163) i wyrok z dnia 20 grudnia 1991 r., WO 115/91 (Informacja Prawnicza – Prawo karne 1992, z. 1–3, poz. 18).

W powołanych wyrokach Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż art. 389 k.p.k. z 1969 r. (odpowiednik obecnie obowiązującego art. 440 k.p.k.) stanowi podstawę uzasadniającą wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Stanowisko to zaaprobował w glosach do tychże orzeczeń W. Sieracki (WPP 1992, z. 3–4, s. 68 i n.; OSP 1993, z. 7–8, s. 380 i n.).

Sąd Najwyższy w obecnym składzie wyraża pogląd, że art. 540 k.p.k. wskazuje w sposób jednoznaczny na okoliczności stanowiące podstawy wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem.

Po pierwsze, jest oczywiste, iż ustawodawca znał przecież treść art. 440 k.p.k. i gdyby miał taki zamiar, z pewnością wskazałby go wprost, jako jedną z okoliczności stanowiących podstawę wznowienia postępowania.

Po wtóre zaś, o takim ujęciu zagadnienia przesądza sama istota instytucji wznowienia postępowania w sprawach zakończonych przecież prawomocnie.

Instytucja wznowienia postępowania powinna być stosowana w sytuacjach wyjątkowych, ściśle określonych, tak jak przewidział to ustawodawca w art. 540 k.p.k. (...).

Nadto zauważyć należy, że skoro przepis art. 440 k.p.k. nie może stanowić samodzielnej podstawy zwykłego środka odwoławczego, to tym bardziej nie może stanowić podstawy nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Zob. także:

– Z. Doda, J. Grajewski: Węzłowe problemy postępowania karnego w świetle

orzecznictwa Sądu Najwyższego za lata 1991–1994 (część II), PS 1996, z. 6, s. 65;
– J. Grajewski, L.K. Paprzycki: Kodeks postępowania karnego z komentarzem, Sopot 2000, teza 1 lit. e do art. 545, s. 831;
– J. Bratoszewski i inni: Kodeks postępowania karnego – komentarz, Warszawa 1998, teza 1, lit. f do art. 545, s. 750;
– Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod red. P. Hofmańskiego, Warszawa 1999, teza 10 do art. 545, s. 895.
Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.